

Cambridge IGCSE™

FIRST LANGUAGE VIETNAMESE**0695/01**

Paper 1 Reading and Directed Writing

May/June 2026

INSERT

2 hours

INSTRUCTIONS

- This insert contains the reading texts.
- You may annotate this insert and use the blank spaces for planning. **Do not write your answers** on the insert.

HƯỚNG DẪN

- Phụ trang này bao gồm các bài đọc được sử dụng cho đề thi.
- Thí sinh có thể chú thích trên phụ trang này và sử dụng các khoảng trống để làm nháp. **Không viết câu trả lời** vào phụ trang.

This document has **8** pages. Any blank pages are indicated.

Đọc **Bài đọc A** và trả lời **Câu hỏi 1(a)–(k) và 2(a)–(g)** vào đề thi.

Bài đọc A: 16 mét vuông

Chưa đến mùa mưa mà ông trời đã giở trò keo bần trong trách nhiệm rót nắng. Thế nên cả ngày cứ âm âm u u. Buổi sáng thức dậy, hai hàng cây trên phố lười rửa mặt, dật dựa gục đầu vào nhau, cố gắng che giấu những chiếc lá ủ rũ bám đầy bụi khói, thỉnh thoảng hé mắt thờ ơ nhìn xuống dòng người nhưng nhúc nhích chen lấn nhau chạy quàng quàng trên phố. Hệt như một bức tranh có bố cục chặt chẽ lại bị dùng quá nhiều tông màu lạnh, để rồi gây nên một cảm giác trầm uất và khó thở cho người xem.

5

Thứ bảy cơ quan ít việc nên phải “sáng tác” ra một lý do để lẩn trốn, bèn bịt mũi khiến giọng nghèn nghẹt đúng kiểu người bị cảm cúm, gọi điện xin sếp cho nghỉ. Nằm trần qua trở lại một chốc thì chán. Bật ti-vi kênh nào cũng thấy toàn những chương trình ca nhạc nếu không nghèo nàn tẻ nhạt thì cũng rất một thứ lai căng! Đành cười xe xuống phố, định bụng ra quán cà phê quen. Nhưng vừa ló mặt ra đường đã thấy đám đông nghẹt cứng, mặt mũi liến tảo. Thấy người bỗng dưng mệt ra, có vẻ như bị cảm cúm thật. Bèn lập tức hiểu ngay ra rằng sáng thứ bảy thế là đã bị phá hỏng rồi. Vì trời âm u và vì người nhưng nhúc. Rốt cuộc là quay xe trở về. Mà về đâu? Còn về đâu nữa, ngoài căn phòng mười sáu mét vuông?

10

Tôi sống và làm việc trong những căn phòng mười sáu mét vuông. Những căn phòng mười sáu mét vuông luôn được tận dụng triệt để mọi khoảng không gian từ mặt bằng cho đến mặt đứng, nhằm đặt-để-treo-mắc-ốp...nhiều loại máy móc. Những thứ linh tinh được đặt vào mọi khoảng trống có thể, những vật dụng cần thiết tối thiểu cho một đời sống độc thân và cả những thứ chỉ có tác dụng trang trí, mà vì phút ngẫu hứng nào đó hoặc thậm chí là đua đòi, tôi đã tha về “khủng bố” thêm cho căn phòng một vẻ chật chội quá tải. Bằng cách đó, tôi khai thác triệt để tuổi trẻ của mình trong những căn phòng mười sáu mét vuông!

15

20

Những đêm mất ngủ, tôi nghĩ rằng rất có thể suốt quãng đời thanh niên, tôi sẽ phải lặn ngụp trong khói bụi phố phường và trú ẩn trong những căn phòng mười sáu mét vuông hiếm khi có cửa sổ. Sáng tôi ra đi và khuya tôi trở về. Những chiếc máy đủ thứ kiểu dáng, đủ thứ nhãn hiệu, đủ thứ công năng được bật lên, tỏa ra đủ tầng nấc nhiệt lượng, vang lên đủ thứ tiếng kêu sinh động và khắc khoải. Tôi khai thác chúng và chúng khai thác lại tôi. Chúng hút lấy tôi, bám lấy tôi, tiêu phí tiền bạc - sức khỏe - thời gian của tôi; và, tôi nuôi nấng nỗi cô đơn lẫn ích kỷ của mình trong những căn phòng mười sáu mét vuông có quá nhiều máy móc!

25

Căn phòng tôi ở không có những buổi chiều, khái niệm chuyển biến về thời gian là không tồn tại. Tôi luôn thèm khát một căn phòng có thật nhiều cửa sổ, một căn phòng tràn trề ánh sáng. Khi hiểu ra sự “thèm khát” trong tôi, Minh đã kết luận: “Mày đòi hỏi quá!” Không gian chuyển động rậm rịch bên ngoài nhưng chẳng thể xua đi sự ngưng đọng trong căn phòng. Tia nắng, sợi gió rủ nhau đi hoang, nhòm ngó vào những căn phòng tăm tối bằng thái độ sợ hãi và tránh né. Cuối cùng, không chịu đựng nổi cảm giác tù túng, chúng tôi phải rời phòng đi ra quán.

30

Ở cái quán nhỏ cũ kỹ, không tên, chúng tôi cùng nhau bàn luận về âm nhạc, điện ảnh, sân khấu, văn học và muôn vàn những vấn đề phức tạp trong nghệ thuật. Nói say sưa, nói như bị bệnh dịch, nói về tất cả nhưng lại cố tránh né nói về tình trạng của chúng tôi, rằng làm cách gì để chúng ta thoát ra khỏi những căn phòng mười sáu mét vuông?

35

Rất khuya, tôi trở về nhà. Như một thói quen, tôi lại bật quạt cho chạy ro ro rồi khởi động máy tính để kiểm tra email, nhận mấy mẫu quảng cáo hấp dẫn truyền đi trên mạng, tìm kiếm và tải về vài ca khúc MP3 mà mình quan tâm. Sau đó tắt hết tất cả đèn và đi ngủ. Lúc ấy, vũ trụ chợt hiện ra. Bao giờ vũ trụ cũng sẽ hiện ra khi tôi tắt hết đèn. Đó là một bầu trời sao vĩ đại nằm trong diện tích trần mười sáu mét vuông. Khi tôi dọn về nơi ở mới, tất cả đã hiện diện như thế. Chủ nhân trước của căn phòng đã kỳ công đính những ngôi sao nhỏ li ti bằng một loại chất liệu hấp thụ nhiệt và phản quang trong đêm tối, khiến chúng trở nên lung linh huyền ảo như một

40

45

bầu trời sao thật sự. Hàng đêm, để dỗ mình vào giấc ngủ, tôi luôn chong mắt ngược nhìn “bầu trời” để đếm sao mà chưa bao giờ biết chính xác có bao nhiêu ngôi sao tất cả. Bằng cách đó, tôi đã nuôi dưỡng ước mơ của mình trong những căn phòng mười sáu mét vuông.

Đọc **Bài đọc B và C** và trả lời **Câu hỏi 3** vào đề thi.

Bài đọc B: Giữ tiếng Việt cho con

Hai con tôi đều sinh ra tại Thụy Sĩ, một đất nước công nhận bốn thứ tiếng là ngôn ngữ quốc gia: Tiếng Đức, Pháp, Italy và Roman. Việc học ngôn ngữ ở trường cháu khá vất vả; hai năm liên tục cháu phải duy trì bốn ngôn ngữ cùng lúc nhưng không lúc nào vợ chồng tôi ngừng trau dồi và sửa tiếng Việt cho cháu.

Nguyên tắc chúng tôi quy định là các con ở nhà chỉ được nói tiếng Việt với nhau và với bố mẹ, nhưng khi có thêm bạn bè, các cháu có thể nói thứ tiếng mình thấy thoải mái nhất. Khi bọn trẻ còn nhỏ, chúng tôi thường đọc truyện tiếng Việt cho các cháu trước giờ ngủ. Chỉ vài chục phút mỗi ngày, cộng thêm một vài ngày trong đợt nghỉ, dần dà các cháu hoàn thành sách tiếng Việt lớp 1, 2 và biết đọc.

5

Còn viết, may mắn là tiếng Việt dùng hệ chữ cái Latin. Ban đầu, một đoạn chính tả các cháu có thể sai đến 90%. Chúng tôi tiếp tục quan sát và thống kê các loại lỗi chủ yếu để sửa dần. Giờ đây, bố con có thể trao đổi thoải mái bằng tiếng Việt trên điện thoại.

10

Tôi cho rằng dạy và giữ tiếng Việt cho thế hệ tiếp theo là lựa chọn của mỗi gia đình và là nhiệm vụ chính của các bậc phụ huynh. Đó là nhu cầu được gắn kết với các con mình, được giao tiếp với các con bằng thứ ngôn ngữ mình hiểu rõ và thoải mái nhất. Nên dù có sinh ra hay sống tại nơi đâu trên thế giới, giúp các cháu hiểu được ngôn ngữ và nền văn hoá của một đất nước ngày càng phát triển với 100 triệu dân chắc chắn là một lợi thế tương lai mà chúng tôi không muốn các con bị mất.

15

Nhìn hai anh em chơi với nhau, rủ rủ nói bằng tiếng Việt hay có thể trò chuyện được với ông bà qua điện thoại, tôi chưa vội nghĩ đến những vấn đề xa xôi mà chỉ tận hưởng sự an tâm và những khoảnh khắc thú vị về sự gắn kết.

20

Những cành nhỏ gắn kết với cành to thì mọi cành cây sẽ gắn kết với nguồn cội. Giữ gìn tiếng Việt cho các cháu không phải là hướng con về quá khứ của tôi mà là hướng về tương lai của các cháu.

Bài đọc C: ‘Đói’ tiếng Việt

Những ngày cuối hè, gia đình tôi và những người bạn tụ hội lại ở miền biển Địa Trung Hải để trẻ con được chơi và dùng tiếng Việt cùng nhau.

Trong những gia đình người Việt xa quê hương, trẻ con vẫn giữ được trọn vẹn tiếng Việt khá hiếm. Với bọn trẻ sinh ra và lớn lên ở nước ngoài, ngôn ngữ của nước sở tại mới là “tiếng mẹ đẻ” theo nghĩa rộng, vì nó được mặc định sử dụng trong toàn bộ thời gian và không gian bên ngoài phạm vi gia đình. Vì vậy, công cuộc giữ gìn tiếng Việt cho con của gia đình tôi thật gian nan và vất vả.

5

Trong những dịp về Việt Nam, tôi luôn cố gắng gom sách cho con nhưng không có nhiều lựa chọn. Văn học thiếu nhi Việt Nam chưa có nhiều tác giả đặc sắc. Trên giá sách trong các nhà sách lớn tại thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội, phần nhiều là tác phẩm văn học dịch. Thử hỏi, một đứa trẻ sống ở nước ngoài, với đủ loại nguyên bản sách bằng ngôn ngữ bản địa, liệu có còn hứng thú để xem cùng một quyển sách được dịch ra tiếng Việt nữa không?

10

Tôi cũng từng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài. Giáo trình dạy tiếng Việt do các trường đại học lớn trong nước biên soạn khá hàn lâm và khô khan, không phù hợp với việc thực hành tiếng Việt. Khi con gái tôi bắt đầu học đọc tiếng Việt, tôi thử nghiệm với bộ sách giáo khoa lớp 1 của Việt Nam, nhưng bất thành. Những tài liệu đó quá nặng nề và dài dòng cho trẻ em ở nước ngoài. Tôi phải biến tấu, pha trộn nhiều bộ sách để lấy tư liệu, kết hợp với khả năng sư phạm của bản thân mới có thể dạy con đọc tiếng Việt.

15

Trẻ con ngày nay còn tiếp cận ngôn ngữ qua phương tiện nghe nhìn, đặc biệt trên Internet. Nhưng Việt Nam ít có những loạt phim hoạt hình thuần Việt phát hành trên các nền tảng quốc tế. Các phim hoạt hình mà trẻ em Việt ở nước ngoài đang xem là những chương trình được lồng thứ tiếng Việt rất tự phát, cả về từ vựng lẫn âm sắc.

20

Hơn mười năm trước, tôi từng ngạc nhiên khi học sinh Việt Nam nói tiếng Việt như những “ông Tây con”. Giờ trở thành phụ huynh, tôi đã thấu hiểu cảm giác “đói tiếng mẹ đẻ” vì thiếu hụt các sản phẩm văn hóa chất lượng cao và mang đầy bản sắc Việt cho riêng trẻ em Việt ở nước ngoài.

25

BLANK PAGE

Permission to reproduce items where third-party owned material protected by copyright is included has been sought and cleared where possible. Every reasonable effort has been made by the publisher (Cambridge University Press & Assessment) to trace copyright holders, but if any items requiring clearance have unwittingly been included, the publisher will be pleased to make amends at the earliest possible opportunity.

To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced online in our Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download at www.cambridgeinternational.org after the live examination series.

Cambridge International Education is the name of our awarding body and a part of Cambridge University Press & Assessment, which is a department of the University of Cambridge.